

حکمرانی مطلوب از دیدگاه فقهی

حمید رضا رخشانی

www.ketab.ir

سرشناسه	: رخشانی، حمیدرضا
عنوان و نام پدیدآور	: حکمرانی مطلوب از دیدگاه فقهی / حمید رضا رخشانی.
مشخصات نشر	: تربت حیدریه: چشم‌انداز قطب ، ۱۳۹۶.
مشخصات ظاهری	: ۱۳۷ ص.
شابک	: ۹۷۸-۶۰۰-۸۷۴۳-۵۳-۸
وضعیت فهرست نویسی	: فیا
موضوع	: خمینی، روح‌الله، رهبر انقلاب و بنیانگذار جمهوری اسلامی ایران، ۱۳۲۹ - ۱۳۶۸. — دیدگاه درباره ولایت فقیه
موضوع	: , Ruhollah, Leader and Founder of IRI -- Views on wilayat al-faqihKhomeyni
موضوع	: فقیهان — دیدگاه درباره ولایت فقیه
موضوع	: Faqih — Views on wilayat al-faqih
موضوع	: ولایت فقیه — ایران
موضوع	: Wilayat al-faqih -- Iran
موضوع	: رهبری — جنبه‌های مذهبی — اسلام
موضوع	: Leadership -- Religious aspects -- Islam
رده بنی کنگ	: / ۳ح۸ ۱۳۹۸/۲۲۳BP
رده بندی دبی	: ۴۵/۳۹۷
شماره کتابشناسی ملی	: ۴۷۲۳۳۵

حکمرانی مطلوب از دیدگاه فقهی



نویسنده: حمید رضا رخشانی

ناشر: انتشارات چشم انداز قطب

تیراژ: ۲۰۰۰

نوبت چاپ: اول

تاریخ چاپ: ۱۳۹۶

چاپ: ویونا

قطع: وزیری

تعداد صفحات: ۱۳۷

قیمت: ۱۵۰۰۰۰ ریال

شابک:

۹۷۸	۶۰۰	۸۷۴۳	۵۳	۸
-----	-----	------	----	---

آدرس: تربت حیدریه، خیابان رازی، نبش رازی ۳

تلفن: ۰۹۲۲۳۵۷۹۱۰۹ - ۰۹۱۵۳۳۲۸۵۱۶

فهرست

صفحه	عنوان
۱	چکیده
۲	بررسی حکمرانی مطلوب اسلامی با تکیه بر عصر حاضر
۲	مقدمه
۴	سپاس
۵	فصل اول
۶	سیر تحول اندیشه حکومتی در شیعه
۸	از فوت پیامبر (ص) تا انقلاب مشروطیت
۹	دیدگاه فقهای شیعه
۱۱	اصل عصمت و مسأله حکمرانی بعد از معصومین
۱۸	دیگر علماء دوره صفویه
۱۹	از انقلاب مشروطیت تا انقلاب اسلامی ایران
۲۳	دلایل نقلی شیخ انصاری و آخوند خراسانی در رابطه با حکمران اسلامی
۱۰۰	فصل دوم
۱۰۰	دیدگاه امام خمینی (ره) و نتیجه گیری
۱۰۲	دلایل سه گانه امام خمینی (ره) به عنوان ضرورت تشکیل حکومت اسلامی
۱۰۲	موضوع بحث ولایت فقیه
۱۰۲	معنای ولایت
۱۰۳	ولایت به معنای صلاحیت زمامداری
۱۰۳	ولایت به معنای حاکمیت بالفعل
۱۰۴	معنای فقیه

- ۱۱۲ ارزش رای مردم از نظر امام خمینی (ره)
- ۱۱۴ ولایت مطلقه فقیه از دیدگاه امام (ره)
- ۱۲۶ نتیجه گیری
- ۱۲۸ منابع:

www.ketab.ir

چکیده:

در رابطه با حکمران مطلوب، خداوند در قرآن کریم به اسم خاصی اشاره نمی‌کند ولی به شهادت تاریخ در شأن حضرت علی (ع) آیاتی نازل کرده است، و پیامبر (ص) در سنت (قول و فعل) خود به کرات با توجه به شرایط و موقعیت های مختلف، در رابطه با معرفی حضرت علی (ع) به عنوان بهترین و شایسته ترین فرد برای خلافت بعد از خودش بیاناتی دارند، در این معرفی ها جملاتی همچون «... کسی من مولای او هستم علی مولای اوست» و «نسبت من و تو مانند نسبت منی به اوست» ... آمده است. همچنین در قرآن و سنت پیامبر (ص) و حضرت علی (ع) نقش مردم در انتخاب حاکم و خلیفه به خوبی بیان شده است، و سیر تحول این دو اصل را در تاریخ شیعه و خصوصاً در دوره معاصر به خوبی ملاحظه می‌کنیم. در نهایت اصل ولایت فقیه و تأثیر آن در تحولات اجتماعی ایران و برای کنترل ولایت بر حکومت ها و امر به معروف و نهی از منکر کردن آنها، و در ایجاد و مشروعیت دادن به حکومت اسلامی، از نظر شرعی اصلی قابل پذیرش است، و اصل ولایت مطلقه فقیه برای اینکه اولی الامر اختیارات کامل داشته باشد تا بتواند در تمام زمینه های اجتماعی، اقتصادی، فرهنگی و سیاسی، با نظارت مردم و خبرگان جامعه، قانون وضع کند و آن قانون را اجراء نماید، لازم و ضروری می باشد. که در این مختصر تلاش شده به این موارد از منظر فقهای بزرگ دوره معاصر اشاره شود.

بررسی حکمرانی مطلوب اسلامی با تکیه بر عصر حاضر

مقدمه :

« سوگند به سپیده صبح ، به شب های ده گانه (کاملاً تاریک) ، به افزایش و کاهش (تغیر تدریجی طول شب و روز = رویش و ریزش حق و باطل) ، به شب در واپسین لحظات رفتنش ، آیا در این پدیده ها پیام سوگندی برای خردمندان هست (آیا دیدی پروردگارت با قوم عاد چه کرد ؟ و نیز (با پایتختشان) ارم ، که (قصه هائی) ستونهای بلند داشت ، که نظیرش در سایر شهرها ساخته نشده بود ؟ و یا قوم نمرود ، که کوه ها را (برای احداث بنا) می بریدند ، و یا فرعون ، که دارای اهرامی که مانند بانه بود ، همان ها که در شهرها سربه طغیان (انار ب کم الاعلی و ولایت مطلقه) ، برداشتند و بسیار تبهکاری و استبداد) کردند ، پروردگارت تازیانه عذاب را بر سر آنان فرود آورد و تماماً سرنگون شدند . » . (آیات اول سوره فجر)

در این تحقیق ، به نحوه ی انتخاب حاکم مطلوب از دیدگاه قرآن و سنت می پردازیم و دیدگاه شیعه را در این رابطه مورد بررسی قرار می دهیم و آیات و روایاتی که در این رابطه در قرآن کریم و سنت پیامبر (ص) در تاریخ اسلام آمده است را به عنوان شاهد مثال خواهیم آورد و سپس سیر تحول این دیدگاه را پس از غیبت امام زمان (عج) می آوریم ولی نقطه اتکاء و تمرکز بحث بر روی ولایت فقیه در دوره ی معاصر ، که حدوداً از مشروطیت به بعد

می شود، می باشد. و در پایان دیدگاه امام خمینی (ره) که حد فاصل بین دو دیدگاه نیابت امام زمان (عج) و دیدگاه حکومت عرفی با رای و نظر مردم و نظارت عمومی فقها می باشد را بیان خواهیم کرد.

امید است که این نظریه بتواند در این دوره ی تاریخی نقش مثبت و شیوه حکومتی مناسبی را ارائه دهد.

اهداف تحقیق: هدف از تحقیق بررسی آیات قرآن و سنت پیامبر (ص) اسلام و سیر تحول دیدگاه های فقهی علمای شیعه خصوصاً یکصد و پنجاه سال معاصر در رابطه با حاکم اسلام و نقش مردم در انتخاب آن با توجه به دیدگاه ولایت مطلقه فقیه است.

روش تحقیق: روش پژوهش در این تحقیق بصورت تحلیلی - توصیفی بوده و گردآوری اطلاعات به صورت کتابخانه ای می باشد. ابتدا بیان آیات قرآن و سنت پیامبر (ص) در رابطه با نحوه انتخاب یا نصب حاکم اسلامی و نقش مردم در این انتخاب و جایگاه فقها در حکومت اسلامی بر اساس دیدگاه ولایت مطلقه فقیه.

سازمان دهی کلی پژوهش: این تحقیق شامل چهار فصل می باشد.

فصل اول شامل مفاهیم کلی، طرح مسئله و پیشینه ی موضوع می باشد.

فصل دوم شامل آیات قرآن و سنت پیامبر اسلام (ص) در رابطه با نحوه انتخاب حاکم اسلامی

فصل سوم شامل سیر تحول اندیشه متفکرین شیعه در رابطه با حاکم اسلامی، از فوت پیامبر (ص) تا جمهوری اسلامی در ایران با تکیه بر دوره معاصر

فصل چهارم شامل دیدگاه امام خمینی (ره) و نتیجه گیری

سپاس :

با سپاس فراوان از استاد محترم جناب آقای دکتر امیر حمزه سالارزایی که با راهنمایی ها و همراهی های پیوسته و صمیمی ایشان بدون در نظر گرفتن زمان و گرفتاری هایشان ، باعث پیشرفت کار و به ثمر رسیدن آن گردید .

با تشکر از آقای دکتر محمد تقی رخشانی که با مشاوره مناسب و اشاره های کلیدی راه را هموارتر نمود تا بتوانم به مقصد برسم .

با تشکر از آقای دکتر امیر حمزه سالارزایی که جرقه های اولیه و منابع لازم برای شروع کار توسط ایشان صورت گرفت ، واز خداوند برای این عزیز شفاء عاجل را آرزومندم .

همچنین با سپاس و تشکر از کلیه اعضای خانواده و کلیه دوستانی که به شکل های مختلف مرا همراهی نمودند.